

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงาน และปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1, 2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 2 โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูวิชาการ ในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2547 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 312 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก 64 โรงเรียน จำนวน 128 คน ขนาดกลาง 65 โรงเรียน จำนวน 130 คน และ ขนาดใหญ่ 27 โรงเรียน จำนวน 54 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 40 – 45) แล้วทำการสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็น ชั้นภูมิ (Strata) ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ 111 โรงเรียน จำนวน 222 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก 46 โรงเรียน จำนวน 92 คน ขนาดกลาง 46 โรงเรียน จำนวน 92 คน และขนาด ใหญ่ 19 โรงเรียน จำนวน 38 คน ดังรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2

ที่	อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ขนาดโรงเรียน					
				ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
				ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	โพนพิสัย	114	80	54	38	44	30	16	12
2	โซ่พิสัย	72	52	20	14	36	26	16	12
3	ปากคาด	36	26	16	12	14	10	6	4
4	รัตนวาปี	48	34	28	20	18	14	2	2
5	เผ่าไร่	42	30	10	8	18	14	14	8
	รวม	312	222	128	92	130	92	54	38

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาและสร้างขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 :30) แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มุ่งสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1,2 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวกับขอบข่ายการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 ด้าน จำนวนทั้งสิ้น 59 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1, 2 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เช่นเดียวกับตอนที่ 2

ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวกับปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 4 ด้าน จำนวนทั้งสิ้น 26 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อตรวจสอบรายการและปลายเปิด เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษาจากเอกสาร กรมวิชาการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 กำหนดแนวทางในการสร้างเครื่องมือ ภายใต้กรอบแนวคิดในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกรมวิชาการ (2544 ; 30) แล้ว พิจารณาสั่งคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด

4.3 นำแบบสอบถามที่สร้าง เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

4.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รวมทั้งการใช้ภาษาและความเหมาะสม ราชนามผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

4.4.1 นายตุ้ จงรักษ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

4.4.2 นายอภิชาติ ภูประเสริฐ ศษ.ม (หลักสูตรและการสอน)
รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนสวรรค์

4.4.3 นางสาวอัปสร สุวรรณรอด กศ.ม (ภาษาไทย) ครูโรงเรียนบ้านใหม่วิทยา

4.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามแล้วปรับปรุงแก้ไข

4.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (Try – out) กับสถานศึกษาที่จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1,2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

หนองคาย เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 34 โรงเรียน จำนวน 68 คน กำหนดร้อยละ 30 จากกลุ่มตัวอย่างจริงตามขนาดโรงเรียน ได้โรงเรียน ขนาดเล็ก 14 โรงเรียน จำนวน 28 คน ขนาดกลาง 14 โรงเรียน จำนวน 28 คน และขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน จำนวน 12 คน

4.7 นำแบบสอบถาม ที่ทดลองใช้แล้ว มาทำการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

4.8 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง นำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

5.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

5.2 นำแบบสอบถามไปส่งให้ผู้บริหาร และครูวิชาการที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1, 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 2 และติดตามรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง พร้อมตรวจความเรียบร้อยในการตอบ หากพบว่ามีข้อบกพร่องในข้อใด ผู้วิจัยจะขอความร่วมมือผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ตอบจนครบทุกข้อให้สมบูรณ์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

6.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด

6.2 เตรียมข้อมูลและวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer ; SPSS/PS) ดังนี้

6.2.1 แบบสอบถามตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลแต่ละข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาประเมินระดับปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1, 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยใช้หลักเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

4.51 - 5.00 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.2.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลแต่ละข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาประเมินระดับปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

6.2.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานและปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1,2 ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้ทดสอบสมมุติฐาน F- test และทดสอบรายคู่ตามวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe)

6.2.5 แบบสอบถามตอนที่ 4 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละของข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ มีดังนี้

7.1 สถิติในการตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

7.1.1 วิเคราะห์หาความสอดคล้อง ระหว่างคะแนนรายข้อ กับคะแนนรวมทั้งหมดของแบบสอบถาม ตามวิธีของ Item – total correlation (รัตนะ บัวสนธ์. 2540 : 124)

7.1.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) Alpha coefficient ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96)

7.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows ซึ่งมีค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังนี้ สถิติพื้นฐาน ร้อยละ (Percentage) ของข้อเสนอแนะแนวทาง ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (Standard Deviation) ของคะแนนความคิดเห็นรายข้อ

7.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1,2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

7.3.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way Analysis of Variance) เปรียบเทียบ ระดับปัญหาตามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานและปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1,2 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การทดสอบสมมุติฐาน F- test

7.3.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ (Pairwise Comparisons) เมื่อพบว่าผลการวิเคราะห์ในหัวข้อ 7.3.1 มีความแตกต่างกัน ได้ใช้วิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY